

La mina "Guillermín" (grup miner "Guillermín"), Alcaracejos, Còrdova, Andalusia

Antonio P. LÓPEZ CABELLO

Autor independent

Sevilla, Espanya

alopezc256@gmail.com

RESUM

A la comarca de Los Pedroches, al nord de la província de Còrdova (Andalusia, Espanya) i en plena Sierra Morena, es troben nombrosos indicis i explotacions de plom, coure i argent, entre altres metalls, alguns treballats des d'èpoques molt remotes. Un bon número d'aquestes explotacions van assortir d'aquests metalls a l'Imperi Romà i, com a continuació, també van ser aprofitades durant la dominació musulmana. Però no seria fins a finals del segle XIX i principis del XX quan es va produir el ressorgiment dels treballs miners per a recuperar aquests metalls. Un d'ells va ser la mina "Guillermín".

A la primera part d'aquest article es delimita la localització geogràfica i el marc geològic en el qual es troba el jaciment, amb especial consideració a la zona geològica en la qual està situat.

Una segona part està dedicada als antecedents històrics de la mineria de la vall de Los Pedroches, des dels primers indicis en el Calcolític fins al segle XX, per a després aprofundir en la història i explotació de la mina objecte d'aquest article. A l'última part es descriuen els principals minerals de la paragenèsi de la mina. Espècies relativament comunes, encara que algunes de gran bellesa, que destaquen en nombroses col·leccions privades i públiques.

PARAULES CLAU

Mina Guillermín; Los Pedroches; Alcaracejos; Còrdova; barita; quars; galena.

ABSTRACT

In the area of Los Pedroches, in northern Córdoba province (Andalusia, Spain) at the heart of Sierra Morena, there are numerous outcrops and mines of lead, copper and silver, among other metals, some of which have been worked since ancient times. Many of these mines supplied metals to the Roman Empire and were subsequently worked under Muslim rule. But it was not until the end of the 19th century and the beginning of the 20th century that there was a resurgence of mining works to recover these metals. One of them was Guillermín mine.

The first part of this article defines the geographical and geological location of the deposit, with special consideration to the geological zone in which it is located.

A second part is devoted to the historical background of mining in Los Pedroches valley, from the first traces in the Chalcolithic period up to the 20th century, going deeper into the history and exploitation of the mine which is the subject of this article.

The last part describes the main minerals of the mine's paragenesis. Relatively common species, although some of great beauty, which stand out in many private and public collections.

KEYWORDS

Guillermín mine; Los Pedroches; Alcaracejos; Córdoba; baryte; quartz; galena.

LÓPEZ CABELLO, Antonio P. (2023): «La mina "Guillermín" (grup miner "Guillermín"), Alcaracejos, Còrdova, Andalusia». *Mineralogistes de Catalunya*, vol. 15, núm. 2 (2023-1), pp. 3-36.

INTRODUCCIÓ

Donar a conèixer una antiga mina no és tasca fàcil i si, a més, els minerals que s'hi troben són bastant comuns, l'assumpte es complica encara més. Tots tenim referències de mines importants en les quals es troben magní-

fic exemplars dignes de museu. Aquestes sí que es recorden bé i són referents en la ment dels amants dels minerals. Hi ha unes altres, com la mina "Guillermín", de la qual només n'han sentit a parlar alguns col·leccionistes, fonamentalment els cordovesos, per proximitat. Amb aquest arti-

cle l'autor vol contribuir a donar a conèixer una de les mines que va tenir una gran importància industrial en la producció espanyola de barita.

La revolució industrial i la cerca de noves fonts d'energia, com el petroli, van propiciar la demanda de nous minerals que abans